

[Dahlgård.]

momsrefusionen i foråret og i forbindelse med indførelsen af 2½ pct.s afgiften ved omsætning af faste ejendomme i eftersommeren har medført ophobning af igangsættelse af nyt boligbyggeri omkring visse tidspunkter, og denne lovgivning har regeringen og dens skrabede flertal her i folketinget alene ansvaret for.

Vi har i det radikale venstre den opfattelse, at der ikke er tale om et uheld, men at det var med vilje, boligministeren interesse-ede sig for at få sat en masse byggeri i gang før den 1. juli, simpelt hen fordi regeringen var skræmt af pressionen fra de københavnske murere. Hvad har man så fået ud af det? Man har efter boligministerens redegørelse fået sat i alt yderligere 500 mand i arbejde ud af et samlet antal faglærte i byggesektoren på omkring 82.000. Til gengæld for denne beskedne forøgelse af beskæftigelsen inden for byggeriet har man skabt kaotiske tilstande inden for byggesektoren med de videregående virkninger, som det nu engang har på hele samfundsøkonomien.

Der kan således rettes stærk og berettiget kritik mod boligministeren på de punkter, der her er tale om, men hovedfejlen er at finde i regeringens generelle økonomiske politik. Det er, som om man enten er blind for en udvikling, som også er i færd med at skabe store problemer på andre områder inden for det økonomiske liv, eller som om man måske ligefrem ønsker at skabe et sådant økonomisk klima, at man kan have anledning til at vende tilbage til de direkte reguleringsmetoder i den økonomiske politik.

I de spareplaner, regeringen før sommerferien forelagde folketingets udvalg vedrørende budgetoverslagene, indgik der også for det kommende finansår, 1973-74, en besparelse på 77 mill. kr. som følge af nedsettelsen af momsrefusionen. Jeg vil gerne spørge boligministeren, om dette tal stadig holder, eller om igangsættelse af det for regeringen overraskende store byggeri medfører, at regeringens spareplan på dette punkt allerede er sprængt, inden vi er nået frem til næste finansår.

Skulle man gøre en indsats, der på én gang kunne virke aflastende på byggeaktiviteten og styrke finanserne, så måtte man først og fremmest reducere omfanget af det

offentliges anlægs- og byggearbejde. Noget er der gjort — det skal erkendes — men ikke nok. Der har vist altid været nogenlunde enighed, i hvert fald i princippet, mellem partierne om, at det er det offentlige byggeri, der skal bruges til at udjævne beskæftigelsesudviklingen med inden for byggesektoren. Det private byggeri, som man i en given situation hindrer, kan man ikke være sikker på går i gang, når beskæftigelsen på et eller andet tidspunkt matter af. Det offentlige byggeri derimod kan styres politisk. Ved denne lejlighed griber regeringen imidlertid situationen bagvendt an ved at sætte ind først og fremmest over for det private byggeri i stedet for en kraftigere indsats over for det offentlige. Jeg vil opfordre til, at regeringen sætter stærkere og hurtigere ind med en yderligere afdæmpning af det offentlige byggeri.

Det næste punkt, jeg skal gøre en bemærkning om, er den administration, cirkulæret lægger op til. Bortset fra hovedstadsområdet er administrationen af byggetilladelseerne lagt til primærkommunerne. De skal støtte sig til arbejdsmarkedsnævnenes og arbejdsformidlingskontorernes vurdering af arbejdsmarkedssituationen, og det siges i cirkulæret yderligere, at kommunalbestyrelserne gennem samarbejde med nærliggende kommuner bør søge at skabe ensartede retningslinjer i området som helhed.

Se, nu afgrænses det lokale arbejdsmarked jo ikke af kommunegrænserne, tværtimod. Mange eksempler landet over kan nævnes på nabokommuner i nærheden af de større byområder, der konkurrerer om at redde sig så meget af den igangværende byudvikling som muligt. De konkurrerer også om arbejdskraften, og det vil de blive ved med uanset cirkulærer, opfordringer til samarbejde og vejledning fra arbejdsmarkedsnævnen. Netop når det drejer sig om typehusbyggeriet, kommer arbejdskraften i øvrigt ofte langvejsfra, så arbejdsmarkedsforholdene må vurderes og beslutninger træffes ud fra en videre synsvinkel end den, som den enkelte primærkommune kan anlægge.

Der vil efter min mening ikke komme ret meget godt ud af boligministerens cirkulære i det hele taget, men heller ikke af, at administrationen er placeret hos primærkommu-